

ВАКЦИНИ ПРОТИ ДИФТЕРІЇ ТА АНАЛІЗ ВИПАДКІВ ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ НА ХАРКІВЩИНІ

Штурмай Л.В.¹, Бутко Я.О.¹, Хмелевський М.О.²

¹ Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна

кафедра фармакології та фармакотерапії,

² Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації
yaroslavabutko79@gmail.com

Вступ. Згідно даних МОЗ України найближчим часом можлива епідемія дифтерії. З 2019 р. в Україні зареєстровано 23 випадки дифтерії, у т.ч. 2 випадки на Харківщині. За цей час зафіксовано зниження обсягів щеплення від захворювання. Так, у 2019 р. обсяг щеплення серед дітей склав 47,6 %, а у 2022 р. – 33,9 %. Аналогічна тенденція спостерігається і у дорослого населення. Серед найбільш небезпечних ускладнень дифтерії є розвиток гострої ниркової, серцево-судинної, дихальної або поліорганної недостатності, що може призвести до смерті. Нині на фармацевтичному ринку України є вакцини проти дифтерії різних виробників: індійські і болгарська вакцини надаються безкоштовно; французьку та бельгійську слід купувати за власні кошти. Так, вакцини Гексаксим, Пентаксим, Тетраксим (Франція) коштують 1300-1800 грн., вакцини Бустрікс та Інфанрікс ШВ (Бельгія) – 975-1750 грн. Вакцини постійно проходять перевірку безпеки, однак, вони можуть викликати побічні реакції (ПР).

Мета. У роботі було проведено аналіз випадків побічних реакцій вакцин проти дифтерії на Харківщині.

Матеріали та методи. Для здійснення аналізу ПР вакцин був застосований метод спонтанних повідомлень на основі карт-повідомлень з Автоматизованої інформаційної системи з фармаконагляду ДП ДЕЦ МОЗ України. Вивчали наступні показники: кількість карт-повідомлень, вік пацієнтів, назва вакцини з найбільшою кількістю зареєстрованих ПР, серйозні або несерйозні ПР.

Результати та їх обговорення. В ході аналізу встановлено, що за 2020 р. на Харківщині зафіксовано 35 випадків розвитку ПР після вакцинації проти дифтерії, що становило 2,5 % від загальної кількості випадків ПР. 18 випадків ПР спостерігали у дітей до 1 року, 13 випадків – до 6 років, 4 випадки – до 16 років. Найбільше повідомлень зафіксовано для Вакцини для профілактики дифтерії, правця та кашлюку, адсорбована, з цільноклітинним кашлюковим компонентом (виробник Серум інститут Індії пвт. лтд., Індія) – 16 випадків. ПР розвивались переважно у вигляді болі у місці введення – 17 випадків; підвищення температури до 39,0°C – 13 випадків; гіперемія та набряк діаметром більше 30 мм – 12 випадків. Ці ПР є у інструкції до застосування.

Висновки. Отже, аналіз ПР вакцин проти дифтерії показав, що у 2020 р. на Харківщині зафіксована невелика кількість випадків ПР (2,5 %). Більшість повідомлень надходило на індійську вакцину, що отримана безкоштовно. Надані ПР є несерйозними, передбачуваними та з часом самі зникають без лікування.